

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.11. Quis ex vobis, &c. Licet illi de Christo mala dicerent nos tamen illum potuerunt arguere, non conuincere: parui namque refert illud sine hoc.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

§. II. Quis ex vobis, &c. Licet illi de Christo mala dicent non tamen illum potuerunt arguere, non convincere: parum namque refert illud sine hoc.

36
I. **N**Orandem verbum illud: Arguet. Quis ex vobis arguet me de peccato? Arguere in sacris litteris significat convincere ut ex-
I. Quid significet ponit Divus Thom. sic dixit Patriarcha Eno. h. ut refert Divus Iudas Thaddaeus quod Deus venturus sit in iudicium: Arguere omnes inopios de omnibus operibus impietatis eorum quibus impi-
D. 140. egerunt. Hoc est, ut illos de suis conuincat: ini-
2. 2. q. 4. 2. quitatibus, Christus non ait, quis ex vobis, dicet
1. Iud. v. 13. de me, quod peccatum habeam: sciebat enim quod omnes illi hoc de illo spargere. Appri-
me nouerat ordinariam illis hanc esse de ipso confabulationem: inuicator est, necromanticus, homo vorax, potator vini, seductor plebis, Ca-
sari rebellis, Sabbathorum transgressor, quae ma-
ledictio non denigrat, quem conuictis non veli-
cat contumeliosus, Publicanorum amicus, dia-
bolo confederatus. Porro pariter & hoc scie-
bat, quod nullus illum poterat conuincere nec
ea, quae dicebat confirmare. Huic particulariter
diuina studuit sapientia, ut nunquam illi forma-
re potuerint argumentum, nec quidem verissimi-
le Christi impugnantiam, nec quidem verissimi-
le suae temporis passionis: quando illis Dominus &
diabolus potestatem concesserat in eum agendi
quidlibet, dicendo: *Hae est hora vestra & potestas
tenebrarum.* Faciant, comprehendant, flagellent,
spinis coronent, in cruce suspendant, occidant;
verum nullum faciant argumentum quo nec
quidem apparenter, de peccato me conuincant.
Hoc singulari consilio notant Evangelista, di-
centes: plures contra Dominum testes insurre-
xerunt sed eorum nullum potuisse, ne quidem ve-
rissimiliter eum conuincere. *Multi testimonium
falsum dicebant & conuenientia testimonia non
erant. Nouissime autem reuerunt duo falsi testes,
optimè instructi qui videbantur illum iuxta le-
gis decretum velle conuincere, quae sic statuit:
Deut. 19. In ore duorum vel trium testium stabit omne ver-
bum. Nihilominus examinati illi in concilio,
ipsimet licet eius inimici, & qui testes illos esse
rebat, cognouerunt quod inter se minimè con-
uenirent, nec obiectum probarent: quocirca di-
miserunt illos: Et non erat conueniens eorum testi-
monium. Laborarunt impij illi, gigantesque su-
perbissimi turrim Babel contra Deum extolle-*

re: quo sine multi eorum contenerunt, operaque dederunt principium: Intuetur illos Deus aitque: III. An ergo turrim illi satagunt, contra me & c. Iudaei cave: O quam insulsum stratagemam! Qua ratione copias propositum eorum dissoluemus? Confundamus tur linguas eorum, ut nec duo sibi conueniant, nec quilibet alter alteri respondeat. *Confundamus ibi linguas turris Babel.*

Conati sunt illi turrim extruere mendacii in prauidicium Christi, accusantes eum quod peccator esset, blasphemus, seductor, & c. omnia, homo vorax & c. Proinde mortis reus: lum conuocant concilium, & ea intentione innumeris constant munitos mendacii testes inquam falsiloquos. *Multi falsi testes accesserunt, sed illos Deus non pariter etiam mendacium profertentes & testes perituros, ut in vna duo conueniant lingua, aut testimonium dicant consonum: sed ut ita patenter constet amborum discrepantia, ut nec duo sibi conueniant & confirmationem faciant apparentem. Et conuenientia non erant testi-
monia.*

Itaque parum refert ad casum, utrum hoc aut illud Christo obiecerint, si illum de obiectis non possint conuincere: nam nihil refert quod hic maledica vel ille verbus in tu obiicit iniuriam, si te non damnat possit ex veritate conuincere. De quo non detrahit scorta, quem maledicus non denigrat, quae conuictis non vellicat contumeliosus, cui flagitium non oblatrat: Nec stellam in caelo, nec hominem praeterit in terra, quibus non loquax obgannat quos non temerarius condemnet. *Posuerunt in caelum os suum, & lingua eorum transiit in terra. Nullum omittit sanctum, sed nec ipsi Deo parat. Et male locuti sunt de Deo. Illud ipsum considera: de quo non loqueris? Quis linguam tuam euadit immunitis? Nec clericus, nec fraterculus nec iudex, nec puella, nec coniugata, quos non pertrahis. Eleganter descripsit David alterius linguam peccatoris mali: & supra modum efficacissimam. *Potens es in iniquitate, tota die in iustitiam cogi, aut lingua tua sicut uouacula acti-
ta fecisti dolorem.**

Neuacula limata, quae tibi habebam alius detra- dit, & nec canum eundem capillum, aut nigrum praeterit, quem in vineo tactu excipit. Hoc parum refert, sed cave tibi ne quod tibi impo- nitur ex rancore conueniat, ne te de aliquo conuincant, arguant de peccato: sed ne in prudenti tua cautione praetereas animum, ut quae minima libere occidat, tua possint te conuincere vel de malo facto, vel de mali appa- rentia.

CCCCI Narras

II. Multa de Chusto dicebantur sed non probabantur.

Marc. 14. 57.

Deut. 19. 15.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Lib. 13. Narrat Ammianus Marcellinus de quodam
 V. accusato coram Imperatore Iuliano multis gra-
 Non sicut ac-
 cufare. Hiftoria. uisibus de caufis, illo autem omnia negante,
 pars contraria bile commota grauer sic Cæsa-
 rem alloquitur. Cæfar inimiciffime, quis in mun-
 do habebitur culpabilis, si negare fufficiat? Ref-
 ponder alter. Et quis innocens esse poterit, si accu-
 sare fufficiat? Si dicere fufficiat, nec Deus ipse in
 cælo innocens erit, cum non defit qui Deum
 accuset. Magnas habuit Deus vires, quibus suos
 profternat inimicos: Non solum enim tonitru
 concitavit, fed etiam fulgura mifit ardentiffima.

Ps. 17. 14. Intonuit de cælo Dominus & Aliffimus dedit vo-
 cem suam. Grando & carbonis ignis.

VII. Quando nubes terrenis plena vaporibus hor-
 rendis insonat fragoribus nõ parum commoue-
 ris, imo etiam te figno crucis obarmas. Verum si
 non nisi tonitru fit, tranfeat non enim tibi noc-
 bit ficut nec grando, quem tibi alter adiciit, nisi
 in pilam solidetur: in fumum etenim euaneſcet,
 quem ventus in aera difpergit. Quando fimul
 cum tonitru fpiculum apparet ignitum, ipfum
 VIII. Caueñdu
 ne vera
 obiciant
 tur. Si quando quifpiam velut nubes paffiones into-
 nat, honori tuo derogando, tibi que obgammien-
 do nullo alio quam malitiæ fuz nifus funda-
 mento, te modicè turbat & commouet, fed flo-
 ci faciendum ne timueris, tuum interroga cor:
 an fecurum fit, an ratio fit aliqua, faltem appa-
 rens tibi tale quid obijciendi, an realiter dederis
 occafionem, vel malè agendo, vel tua inoffere-
 rione. Inquire num talis fis, qualem te dicunt, an
 anſam præbeas, vt dicatur vel malum de te cre-
 datur, vel de tua familiaritatis nimis conuerſatione:
 nec tu pauperum fanguifuga, nec tu dignitatum
 ardello, nec tu pecuniarum ſitientiffime, nec tu
 facrilige peritator: nam in hoc cafu vel de
 malo, vel parua prudentia conuinceris. Si nihil
 fit horum, fumum hunc veritas in aera difſipa-
 bit.

IX. Quædam commota fuerat feditio religiofo
 Conſiliu D. Angu. contentus S. Anguſtini omnes aditum inquit-
 tantur. Ratione huius præclara producit Diuus
 Auguſtini argumenta ſeu vnum excellentiffimum. Quid
 turbati eſtis, & cogitationes aſcendunt in corda
 veſtra filij mei deſideratiſſimi, quod vos calum-
 nientur, dicantque quod nedum probare non
 poſſunt, fed nec ſubeſt ratio dicendi, nec illi præ-
 buiſtis occafionem? Deum audite per Prophetã
 ſuum vos monentem, vt hoc in cafu velut fumum
 illud impauidi pertuſeatis. Audite me qui ſci-
 tius iudicium pæſul meus lex mea in corde eorum.
 Vos prudentes, vos ſapientes, vos in conſcientia

veſtra tutiſſimi. Opprobria hominum nolite intue-
 re, & detractione eorum ne ſuperemini, nec quod D. Augu-
 vos ſpernant, magni dixerunt: ſicut enim uoſtimen-
 tum, ita per tempus abſumentur, & ſicut lana à ii-
 Tom. 2. nea comedentur: uſurata autem mea in aeternam
 manet. Sic legit hæc verba D. Auguſtini, quos de-
 trahentium nõlite metuere, ſolis intentes men-
 dacijs: non enim eſſe habent, non vires, nec po-
 terunt ædificium quod conſtet firmum ædificare.
 Quis eſſentis refraxerit linguam? hoc ſatage ne
 radius ſeu ſolme fit rationis efficax & veritatis:
 Cætera enim velut tonitru ſine damno euaneſ-
 cent. Hoc opinor dixiſſe Spiritum ſanctum, qui
 poſtquam diuinis quibulda ſententijs expulſus,
 quam pernitioſa fit mala lingua, cuius damnum
 peius eſt, quod agit quam ipſa mors, & quod
 deloie ingerat ipſis ſerpentibus magis mortife-
 rum; tandem ſic addit: Obinebit vias iuſtoſum, &
 in flamma ſua non comburet iuſtoſum. Qui X.
 in linguam Deum, incidit in illam, & exardabit
 in illis. & non extinguetur. Obinebit de malis nõ
 bona mala lingua victoriam. Hoc etenim eſt ob in-
 maleſtica bit vias iuſtoſum, flamma eius non combaret
 nocet iuſtoſum. pascetur, & ardebit in peccatoribus. Allu-
 dit ad ignem fornacis B. Bylonice, qui, vt videba-
 tur, potens erat ad ipſum fundendum metallum:
 Porro licet flammis ſuis circumquaque iuvenes
 cingeret ſanctiſſimos, nihilominus per illos am-
 bulabant illæſi, eo quod ros quida cæleſtis illos
 protegeret: vnde prodierunt ira immunes & in-
 tegræ, vt nec capillus quidem vllum paſſus fuerit
 damnum, & ipſe Rex, qui illos fornacis iniecerat
 eorum predicatit præco ceſſi iudicem, ve-
 rum ita efficaciter ipſos Chaldaeos apprehendit
 ignis vt combuſti in cinerem ſint redacti: cæle-
 ſti naque rore carebant, quo defendi poſſiſſent.
 Habeto tu cæleſtem ex parte tua rorem, nempe
 veri aem, & ſanctitatem: Quantumuis mala lin-
 gua flamma fit adeo vorax, velut flammæ tanta i
 ſſe enim eam deſcribit D. Iac. Lingua ignis eſt, I. c. 3. 6.
 & c. Inflammat rotam nauitatis noſtræ, inflammata
 à Gehenna) tibi nequaquam nocet: iã enim
 dixit tibi Dauid. Secuto circumdabit te veritas eius. Pſa. 90. 5.
 Et quamuis te circummeant illæ teſtium flam-
 mæ, te calumniantium, tandem ita mundus eva-
 des, & ab omni leſione ſaluus: vt totus te mun-
 dus ſit laudaturus.
 Cave tibi, ne malus ſis, quales erant Chaldaei,
 inimici Dei nã ſi talis fueris, propria es materia,
 quã lingua eõprehendat, de quo male loquitur.
 Vide te apprehendet ſic vt in cineres redigat. XI.
 totumque consumat. Exardabit in illis & non ex-
 tinguetur. Si ignis ſcintilla in puluerem incidat do-
 tormenta.

temerarium, qui capiēdo igni aptus sit eius ardor illum apprehendit accendit, & consumit: Porro si in fontem ceciderit pellucidum, ilico virtus eius & ardor deperit atque praefocatus extinguitur, Christo non nocent maledicæ Pharisæorum linguæ: cum enim nullum esset in eo peccatum, illum non poterant de peccato convincere. Dixerat illis, quod filij essent diaboli, & eorum hæc essent desideria perficiendi ea quæ diabolus illis suggererat: Sparsit illi de Christo, quod seduciosus esset & peccator, populumque deciperet: Quibus Christus: Eio agite non solum audiatu tonitru, non satis sit accusare; ad rationem procedamus. Vos proditores tubibus comparo, quæ tonatis, tubique derogatis, & quæ eumque vobis in buccam vehunt, vestra in me effudit iniquitas: videamus an vel vestigium vllum sit rationis, quod convincat. *Quis ex vobis arguet me de peccato?* Nullum vos habetis contra me verum ego in vos prodico: nam in tono, & tonitrua mea radiis ac luce locantur: hoc quod dixit Habacuc iuxta lectionem, quam sequitur D. Gregor. *Sagitta tua in luce.* Hoc quod dico luce illustratur rationi, vobisque clare probauro, filios omnes vos esse diaboli. De hoc Pharisæos Christus hoc in Evangelio conuincit, vt modo dicendum.

§. 12. *Supponit Christus quod dicat veritatem tam ex eo, quod ante probauerat quam ex eo quod sequitur ex illo quod modo confirmat.*

I. *S* I veritatem dico vobis, quare non creditis **I.** *S* *mba.* Ostendit illis Christus quod magno crimine rei tenerentur q. d. intremus in iudicium, si quando per mundum clarissimi lucis solis radij dispersi respicent vos tamen illos minime videatis: indubium est, defectum hic reperi, sed hic nequaquam in hoc est: Illa etenim iurissima est, nullaque in ea defectum potest inuenire vestris igitur oculis est imputandus. Hoc argumentum firmat Spiritus Sanctus in eo quod continet *Aegypti* s. Tota terra purissima solis luce perfundeatur, & si illam non videbant *Aegyptij* igitur in oculis eorum obcuritas erat & tenebræ & nequaquam in luce: *Omnis orbis terrarum limpido illuminabatur lumine, & c.* Solis autem illis superposita erat gravis nox. Sol sum ego: radios etenim lucis ac eo claros enibro, vt etiam illi qui sine oculis nati sunt, illos videant. Tanta est eorum puritas, vt nec atomum

proferte possitis, quo vel maculentur vel oblectentur, & cum vos tales sitis, illos minime videtis. igitur in vobis defectus est, vestraque hoc culpa adscribendum.

Vetum, Domine mi salua reuerentia, non illos ex ratione redarguis: tibi namque obiciunt suppositum tuum esse probandum, nepe quod si ponat illos doceas veritatem. Hoc enim frequentis in ore habent, quod nedum non dicas veritatem, sed te accusant vt impostore, & turbæ seductorem, sic multos audio conquerentes. *Sed ut turbas.* Et quando postmodum Pilato libellum obtulerunt supplicem hoc te nomine compellat. *Sed ut ille.* Quid hic D. Augu. *Hoc appellatur nomine Dominus Iesus ad solatium seruorum suorum, quando dicitur sanctores.* Si hoc tibi exprobrant, hoc quod principaliter videtur à te esse probandum est, quod veritatem dicas, & hoc non confirmas, sed supponis: *Si veritatem dico vobis & hæc tibi negant suppositionem.* Ad hoc primo respondetur: quod iam Christus Dominus hoc illis saepe testatus fuerat in variis cum illis occasionibus: vnde sciebat, quod suppositum illud nequaquam illi negarent, sicut nec illi negarent.

Aliquoties illum, conuenerunt disputandi gratia, eiusque euerendi doctrinam & semper turbore confusi discesserunt. Quando in Synagoga in eum Princeps Synagoga, totaque Doctorum mala colluies, vt cum eo disputarent & probare conati sunt opus illud, vt pote in die festo esse illicitum Dominus autem ita cunctos euidenter conuincit, vt erratici abierint conuisione non minima perterriti, in totius populi Synagoga, qui voce elata opera eius verbaque declamauit: *Erubescerant omnes aduersarij eius, & omnis populus gaudebat in vniuersis, quo gloriæ fiebant ab eo.* Dum alias in templo decet, omnes in eum insurgunt Principes Sacerdotum, totaque Doctorum vniuersitas, quibus se comites adiungebant seniores populi. Et hoc quod noster textus habet: *Conuenerunt Græci legit: Adorti sunt: omnes illum aggrediuntur infirmi & auctoritate pollentes, & Christus solus ac pauper adstabat, eum igitur & redarguunt studentique probare non benefactum, quod ipse factabat sed ad vnum verbum, quod illis proposuit, obmutuerunt omnes: nesciui qua parte tuti euaderent.*

Vt vident quod eum nequeant aperto Marte superare, traditiones moliti sunt, & technas, more vulpium; quocirca Principes Pharisæorum ad illum

II. *Christus supponit vt verum quod veritatem dixerit.* *Matth. 27. In Ps. 63.*

III. *Quia sepe, sed ultra conati sunt refellere doctrinam.*

Luce. 16. 13